

Holnap te is ott leszel a „felvonulók között. Régóta készülsz erre a nagy napra: teljesítetted, vagy talán túl is teljesítetted a felajánlásodat és az ünnepnapon nem is lehetne szebb feladatod, mint felvonulni s ezzel is leróni háládat és tiszteletet a felszabadulásért, mindazért, ami öt év alatt történt. Ezt magad is tudod és így is készülsz a felvonulásra.

A házakon már lobogók lengenek, Lenin, Sztálin, Rákosi elvtársak és a nemzetközi munkásmozgalom többi vezetőinek képe mosolyog a házakról a járókélokre. Ünnepi díszit öltött a főváros, erről tanuskodnak a házak, a kirakatok, az utcák és a plakátok is, melyek arra hívnak fel, hogy **ünnepeljük méltóan április 4-ét**. Az egyik plakáton a Szabadság-szobor képe látható. Te is látni fogod ezt a plakátot holnap, felvonulás közben. De ugye tudod, hogy az új plakátot mindig a régi fölül ragasztják. S ha most keresztül látnál az új plakáton — nemcsak a régi plakátokat látnád meg.

RAKOSI MÁTYÁS

„Rákosi Mátyás hazatért és 1945 február 25-én beszélt” — így kezdődött az egyik első plakát szövege. Annakidején sokáig nézegetted ezt a plakátot és nem is tudtad egyszerre felmérni, mit jelent ez a néhány mondat. Hallottál már persze Rákosi elvtársról, de még nem ismerted közelebbről. Amikor azután elmondotta első beszédét Budapesten a felszabadulás után, máris több önbizalmat érezted, több bátorságot és reménységet. Felismerted, hogy **milyen nagy gondal és alaposággal foglalkozik minden léged érintő kérdéssel, útmutatást adott a reakció elleni harcra, megbíráta a hibákat az élelmézés terén, megmondotta nyíltan, hogy a közeletési minisztérium rosszul működik**. Mindez persze új volt a számodra, eddig csak a hibák, a bajok takargatásával találkozta.

Romosak, ablak nélküliek voltak akkor ezek a házak, amerre holnap majd jársz. A gyárakban is alighogy megindult az élet, nem volt szén, villany, gáz, villamos. Egyesek lemondó hangon, de magukban kárörömmel hangoztatták: **tíz év múlva sem lesz itt élet...** De ugyanekkor, 1945 februárjában ezt mondta Rákosi elvtárs

**Föld a földmivelőnek,
ki szánt, vet és arat,
Kenyér a dolgozónak
a magyar ég alatt.
Szabadság itt a népnek,
mely mindig erre várt,
e három együttvéve
a Kommunista Párt!**

„Tudom, hogy néhány éven belül a magyar munkás keze, a magyar paraszt szorgalma rengeteg romot el akarit, rengeteg kárt tesz jóvá.” Aztán a kommunistákról beszélt és kijelentette: **„A mi erőnk abban áll, hogy a programunk helyes, a mi útunk jó. Mi azt akarjuk, amit a magyar nép érdeke megkövetel.”**

Ezt hamarosan tapasztaltad is. Nézd csak a következő plakátot. **Földről, kenyérről, szabadságról szólt**. A paraszt földet kapott és teljes erővel megindult mindenütt a munka, hogy egyre több kenyereük legyen a dolgozóknak. A szabadság... Alig tudtál hozzászokni. Az első május 1-én furcsa volt, hogy szabadon vonulhatsz az Andrassy-úton a Hősök-tere felé. Ma már természetesnek tartod azt, hogy itt menetelsz zavartalanul, nyugodtan ezen az útvonalon. Ma már talán az ünök furcsának, hogy a felszabadulás előtt is vonultak erre felé társaid és ez korántsem volt olyan ünepélyes, mint a mostani felvonulások. Epp tizenkilenc éve, 1931 március 31-én munkanélküliek vonultak fel tüntetve ezen az útvonalon. Most pedig, csupán egy év alatt, az 1949-es évben 162.000-el növekedett

az iparban foglalkoztatottak száma — a munkanélküliség megszűnt.

Természetesen akkoriban, amikor azok a plakátok megjelentek, hogy **„Vesszen a reakció!”** és **„Lakat alá a feketézöket!”**, még korántsem ment minden ilyen jól. Ha erre jártál, az eszpresszókban kinos eleganciával öltözött **„urak és hölgyeket”** láttál, amint éppen sutlogva dollár- vagy aranyügyletekről tárgyaltak. Ököbe szorult a kezed és szeretted volna kifüstölni őket az eszpresszóból, de akkor már tudtad, hogy nem itt kell ekezdeni. Az urak és hölgyek társai, az új rend ellenségei akkor még bent ültek a parlamentben, még „képviseleők” voltak. A Párt azonban éles, meg nem alkuvó harcot folytatott ellenük és amikor sikerült kirekeszteni őket az ország házából, csak akkor kerülhetett sor a **„hölgyek és urak”** kiűstölésére is. Persze ez nem volt egyszerű dolog. Harcolnod kellett neked is érte.

Nem a tőkéseknek, a népnek építjük az országot, — hangoztatta a Párt és

hazatért!

1945 február hó 25-én, vasárnap d. e. 11 órakor beszél a Magyar Kommunista Párt nagygyűlésén a Nemzeti Sportcsarnokban

(Régi löverseny-tér, Thököly-út és Aréna-út sarok)

a következő plakát is ezt mondta: **„Termelj többet, hazádat épited!”**

Emelkedni kezdtek a százalékok. Ma már világosan látod, milyen igazat hangoztatott ez a plakát. Többet termelsz és épül hazád. Nézd itt ezek a **házak is milyen mások, mint az első**

szabad májuson. Legtöbbje még új színt is kapott, a romok eltűntek. Az üzletek sem üresek már, aranymerleg helyett **rendes pénztárgépnél fizetsz**. Nem szója-kolbászt és babot vásárolsz, hanem sonkát és gypjuöltönyt vagy kosztümöt. S nemcsak itt, a város közepén találsz ilyen üzleteket és árukat, hanem egyre többet arrafelé is, ahová azelőtt sohasem jutott el a neonieny. Most eljut. **Most új lakóépületek sorakoznak nálatok, új gyermekotthonok, parkok vannak. Angyal földön gyönyörű kultúrház épült, mely annak a férjinek a nevét viseli, aki 1945-ben előre látta:**

rengeteg romot takarítsz el néhány év alatt, rengeteg kárt teszel jóvá.

Valóráváltak szavai és a valóságban láthatod ma már azt a plakátot is, amely arra figyelmeztetett, hogy év-

ről **évre több kenyeret, jobb életet biztosít neked a hároméves terv**. Régen csak nagyritkán jártál erre felé, ahol holnap felvonulsz. Most hétköznapokon is előjössz, színházba mégy, hogy szórakozz és tanulj, ellátogatsz a Szikra kultúrközpontjába is, nem egyszer beültél már vajamelyik étterembe is ezen a környéken. Igen, most már ez is a te utcád, nemcsak a felvonulás napján, hanem mindig. Nem is hívják már Andrassy-útnak, mint régen, **arról nevezték el, akinek mindent köszönhatsz** — azt, hogy Rákosi elvtárs hazatért, hogy kenyeret és szabadságot kaptál, hogy győztünk a reakció felett, hogy **évről évre jobban élsz** — Sztálin elvtársról.

Ugy-e, ha így magad körül nézel a felvonulás napján, milyen sokat látsz a lobbogók, a díszítések és az új plakát mögött. Nagyon megváltozott itt már minden. Nemcsak a házak, az üzletek, az utcák, hanem te magad is és társaid is.

S még egyet: ne csak az elmúlt, a meglőrtént dolgokra gondolj, habár ezek nagyon-nagyon sok tanulságot jelentenek számunkra. Látod azt a plakátot: **„Az ötéves terv jólét, béke, függetlenség”** — ez áll rajta. Még a választásokra készült. Te is az ötéves tervre, a békére, a függetlenségre szavaztál. **Azóta is szavazol mindennap: egyre nagyobb s szebb teljesítményekkel. Azért, hogy még teljesebben megvalószítsd itt az élet, — még nagyon sok az ezzel kapcsolatos feladat — és hogy elősegítsd, hogy megvalószítsd azoknak a millióknak is az életet, akiknek nincs földjük, nincs kenyereük, nincs szabadságuk, mert olyan országban élnek, ahol nem a dolgozók vannak hatalmon — s ezért nem tudják hazájukat építeni.**

Az április 4-iki felajánlások teljesítéséről bizonyára szó esik majd útközben. Te is elmondod, milyen eredményt értél el, a többiek szintén elmondják. De nézz körül ebben a rohamosan fejlődő, épülő városban és tudd hozzá a vállalásod teljesítéséről szóló mondanivalóhoz: **Ez még csak az eleje**. Holnap újra nekigyűrközöm, mert még szebb várost, még jobb életet akarok, még többet akarok elérni, mint eddig, öt év alatt.

Földi Iván

943.1945.011